

1077

1866-1910. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Σαμοθράκη.

Ν. Κ α τ σ ά ν η ς, Μ. Μ α ρ γ α ρ ί τ η ς, «Δικαιοπρακτικά έγγραφα από τη Σαμοθράκη», *Περὶ Θράκης* 3 (2003), σ. 229-245, αρ. 1-13.

1078

1867 (18/7). Σουλτανικό φερμάνι, το οποίο περιλαμβάνει τον «Όργανικό Νόμο» της Κρήτης, δηλαδή τις παραχωρήσεις της Υψηλής Πύλης προς τον κρητικό λαό. Κωνσταντινούπολη, Χανιά.

Κ υ ρ ι α κ ό π ο υ λ ο ς, *Συντάγματα. Μέρος τέταρτον. Κρήτη. Γ'. «Διάταγμα Αυτοκρατορικών. Όργανικός Νόμος τῆς Κρήτης»*, σ. 788-794. (= Σ. Παπαμανουσάκης (ἐπιμ.), «Κρητικός Κώδιξ II. Περίοδος Β': Ἡμιαυτονομία (1868-1898)», *Τάλως* 4/1 (1994), σ. 73-105, αρ. 168).

«... Θ'. Ἐντὸς τῆς ἑδρας τῆς Γενικῆς Διοικήσεως, εἰς τὰς Διοικήσεις καὶ εἰς τὰς Ἐπαρχίας θέλουσι κατασταθῇ δικαστήρια ἐπιφορτισμένα ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῶ ἀρμοδιότητα τὴν ἐκδίκασιν τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν δικῶν. Τὰ ἐντὸς τῆς ἑδρας τῆς Γενικῆς Διοικήσεως, ἐντὸς τῶν μικτῶν Διοικήσεων καὶ Ἐπαρχιῶν ἀποκατασταθησόμενα Δικαστήρια θέλουν σύγκεισθαι ἐκ μελῶν χριστιανῶν καὶ μωαμεθανῶν, ἐκλεγομένων ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν δύο θρησκευμάτων. Ἐν ταῖς Διοικήσεσι καὶ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις τῶν ὁποίων ὁ πληθυσμὸς εἶναι ἀποκλειστικῶς χριστιανικός, τὰ δικαστήρια ταῦτα θέλουν σύγκεισθαι ἀποκλειστικῶς ἀπὸ χριστιανούς.

I. Ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως, ὡς καὶ ἐν ταῖς Διοικήσεσι τῶν ὁποίων ὁ πληθυσμὸς εἶναι μικτός, θέλει ὑπάρχει εἰς Μεχκεμὲς τοῦ μουσουλμανικοῦ νόμου διὰ τινὰς εἰδικὰς δίκας μεταξὺ μωαμεθανῶν. Ἐν τοῖς χωρίοις θέλει ὑπάρχει συμβούλιον τῶν γερόντων. Ὁ μωαμεθανικὸς καὶ ὁ χριστιανικὸς πληθυσμὸς ἐκάστης Διοικήσεως θέλει ἔχει δημογεροντίας διακεκριμένας. Αἱ δημογεροντίαι αὗται θέλουν ἐκλέγεσθαι ὑπὸ τῶν κατοίκων εἰς τοὺς ὁποίους ἀνήκουσιν ...

II. ΠΓ. Ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Κρήτης σὺνδέποτε ἐπλήρωσαν τὸν φόρον τὸν λεγόμενον Βεργκὸν εἰς τὸν ὁποῖον ὑπόκεινται αἱ λοιπαὶ Ἐπαρχίαι τῆς Αὐτοκρατορίας, δὲν θέλουν εἶσθαι καὶ τοῦ λοιποῦ ἡναγκασμένοι νὰ πληρόνωσιν εἰμὴ τὸ δέκατον, τὸν φόρον ἐπὶ τῶν οἰνοπνευμάτων, τὸν ἐπὶ τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ ἁλατος, εἰσαχθέντα ἀντὶ τῆς γενομένης ἐκπτώσεως τῶν τελωνειακῶν δασμῶν ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς καὶ τῆς εἰσαγωγῆς, καθὼς καὶ τινὰς ἄλλους ῥητοὺς φόρους τοὺς ὁποίους ἐκπλήρωσαν πάντοτε ὡς καὶ οἱ λοιποὶ κάτοικοι τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τῶν ὁποίων σήμερον συζητεῖται ἡ ἀναθεώρησις καὶ τακτοποίησις ...».

1078α

1867. Απόδειξη είσπραξης. Τεργέστη.

Μ. Μανούσακας, «Οἱ Ἕλληνες τῆς Βενετίας καὶ ἡ κρητικὴ ἐπανάσταση τοῦ 1866», στον τόμο *Ἀφιέρωμα στὸ Νίκο Σβορώνο*, τ. 2, Ρέθυμνο 1986, σ. 243, αρ. 7.

1079

1867-1876. Προικοσύμφωνα. Σμύρνη.

Ν. Καραρᾶς, «Δύο παλιὰ προικοσύμφωνα τῆς Σμύρνης», *Μικρασιατικὰ Χρονικά* 14 (1970), σ. 529-532.

1080

1867-1898. Οργανικός Νόμος της Κρήτης και Συνοδευτικοί Κανονισμοί (1867/1868). Σύμβαση Χαλέπας (1878), Οργανισμός Κρήτης (1896). Προκηρύξεις της Γενικής Διοικήσεως Κρήτης και Κρητῶν Στρατιωτικῶν Αρχηγῶν προς τους κατοίκους της νήσου, Πρακτικά Συνεδριῶν και προκηρύξεις των ναυάρχων των Μ. Δυνάμεων (1897-1898), Ανακοίνωση των Μ. Δυνάμεων προς τον βασιλέα Γεώργιο (1898). Κανονισμοί Μικτῶν Δικαστηρίων και Δημογεροντιῶν, Μικτῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων. Σουλτανικά Φιρμάνια. Νομοθετικά Κείμενα και συναφείς αιτιολογικές εκθέσεις [Κώδικας Πολιτικῆς και Ποινικῆς Δικονομίας (1880), Κώδικας Ειδικῆς Δικονομίας ἐπὶ οικογενειακῶν και κληρονομικῶν δικῶν χριστιανῶν πολιτῶν της Κρήτης (1880), Νόμος περί πολιτικῆς διατιμῆσεως αμοιβῆς και αποζημιώσεως δικηγόρων (1881, 1892), Νόμος περί υποθηκῶν (1880), Νόμος περί επιτροπείας και κηδεμονίας (1881), Νόμος περί βελτιώσεως Οργανισμοῦ Διακαστηρίων (1892), Ψήφισμα περί τόκων (1880), Κανονισμοί Συμβολαιογραφείων και Υποθηκοφυλακείων (1879)]. Νομοθεσία Εκλογική, Αγροτική, Αστυνομική, Υγειονομική, Δημοσιονομική, Ειδική Ποινική. Ψηφίσματα Επαναστατικῶν Γενικῶν Συνελεύσεων των Κρητῶν (1878, 1889, 1895, 1897, 1898), Διορισμοί Διοικητῶν Κρήτης, Εγκύκλιοι επαναστατικῶν και διοικητικῶν επιτροπῶν. Κρήτη.

Σ. Παπαμανουσάκης (ἐπιμ.), «Κρητικὸς Κῶδιξ II. Περίοδος Β': Ἡμιαυτονομία (1868-1898)», *Τάλως* 4/1, 2 (1994), σ. 1-717⁶⁸.

68. Για τις προγενέστερες αποσπασματικές εκδόσεις βλ. Παπαμανουσάκης, ὁ.π., στην αρχὴ κάθε πηγῆς.